

Τράπεζα Θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18002

Θέμα 64^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 49-68**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. Οἷμοι φρόνησον, ᾧ κασιγνήτη, πατήρ
ὡς νῶν ἀπεχθῆς δυσκλεῆς τ' ἀπώλετο, 50
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῶ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφῶ δύο μίαν καθ' ἡμέραν 55
αὐτοκτονοῦντε τῷ ταλαιπώρῳ μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.
Νῦν δ' αὖ μόνα δὴ νῶ λειμιμένα σκόπει
ὄσω κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βία 60
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν.
Ἄλλ' ἐννοεῖν χρή τοῦτο μὲν γυναῖχ' ὅτι
ἔφυμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχομένα·
ἔπειτα δ' οὔνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων
καὶ ταῦτ' ἀκούειν κάτι τῶνδ' ἀλγίονα. 65
Ἐγὼ μὲν οὔν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι· τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Νῦν δ' αὖ μόνα ... τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι.*

(Μονάδες 30)

Και τώρα πάλι σκέψου πόσο ατιμωτικά θα χαθούμε εμείς οι δύο που έχουμε μείνει ολομόναχες, εάν παραβιάζοντας το νόμο παραβούμε την απόφαση ή την εξουσία του βασιλιά. Αλλά πρέπει να σκεφτείς το εξής, ότι δηλαδή γεννηθήκαμε γυναίκες, και από την άλλη δεν μπορούμε να τα βάζουμε με άνδρες· έπειτα (πρέπει να σκεφτείς) ότι κυβερνιόμαστε από ισχυρότερους, ώστε να υπακούμε και σ' αυτά και σε ακόμη πικρότερα από αυτά. Εγώ λοιπόν, παρακαλώντας αυτούς που είναι στον Κάτω Κόσμο να με συγχωρήσουν, επειδή κάνω αυτά χωρίς τη θέλησή μου, θα υπακούσω στους άρχοντες·

2. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των όρων: θυμέλη, κερκίδες, εδώλια.
(Μονάδες 10)

- ✓ **Θυμέλη** ονομαζόταν ο βωμός του Διονύσου, ο οποίος βρισκόταν στο κέντρο της ορχήστρας.
- ✓ **Κερκίδες** ονομάζονταν τα τμήματα των εδωλίων ανάμεσα στις κλίμακες.
- ✓ **Εδώλια** ονομάζονταν τα καθίσματα των θεατών, τα οποία περιέβαλλαν ημικυκλικά την ορχήστρα.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν).

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. <i>δυσκλής</i>	α) <i>σώζομαι</i>
2. <i>κοινός</i>	β) <i>κάλλιστα</i>
3. <i>φρονῶ</i>	γ) <i>καταστρέφω</i>
4. <i>ἀπόλλυμαι</i>	δ) <i>ἴδιος</i>
5. <i>κάκιστα</i>	ε) <i>εὐκλής</i>
	στ) <i>δημόσιος</i>
	ζ) <i>ἀφρονῶ</i>

(Μονάδες 5)

1. ε)
2. δ)
3. ζ)
4. α)
5. β)

Περισσεύουν τα γ) και στ).

β) *κατειργάσαντο, μαχουμένα, άκούειν, αίτοῦσα, βιάζομαι*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

κατειργάσαντο → συνεργασία, εργαλείο
μαχουμένα → διαμάχη, ακαταμάχητος
άκούειν → άκουσμα, υπήκοος
αίτοῦσα → παραίτηση, επαίτης
βιάζομαι → βιασμός, απαραβίαστος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος